

Jaroslav Goll

Život

Jaroslav Goll se narodil 14. 7. 1846 v Chlumci nad Cidlinou ve východních Čechách. Otec Adolf měl německý původ a působil jako lékař u hrabat Kinských. Měl ještě starší sestru. Jeho matka byla hospitalizována v pražské psychiatrické léčebně. S otcem měl Jaroslav Goll vynikající vztah. Život mu také ovlivnil jeho strýc Josef Daněk, který byl velký vlastenec a měl styky s tehdejší inteligencí, např. s Boženou Němcovou. Maturitu složil v roce 1864 v Praze s vynikajícím prospěchem. Ještě na gymnázium mu vyšly jeho básně. Chtěl nejprve studovat literaturu a umění, ale nakonec si vybral historii. Doktorát získal v roce 1870 a v tom samém roce i státní učitelskou zkoušku. Nastoupil na mladoboleslavské gymnázium. Po roce odjel studovat do Göttingenu. Tam se naučil rozbor pramenů a tam také dokončil svoji první historickou práci. Také byl v Berlíně a v Haagu a do Prahy se vrátil v roce 1874. V roce 1875 se stal docentem a mohl nastoupit na Karlovou univerzitu. V roce 1880 se stal profesorem. Po rozdělení univerzity na českou a německou zůstal na české. V roce 1885 byl jmenován řádným profesorem. V roce 1886 společně s J. Gebauerem a TGM vyvrací pravost RKZ. V této době to bylo považováno za protivlastenecký čin. V roce 1883 se mu narodila dcera Ada a v roce 1886 syn Marcel, ale ten v pěti letech umřel na záškrť. V roce 1895 založil s Antonínem Rezkem Český časopis historický. Přispíval také do časopisů Atheneum a Lumír. Také dával soukromé hodiny budoucímu rakouskému císaři Karlu I. V roce 1907 byl zvolen rektorem české části univerzity. V roce 1909 byl jmenován členem panské sněmovny. V období první světové války podpořil Rakousko a odmítl se zapojit do odbojové činnosti. Také odmítl v roce 1917 podepsat Manifest českých spisovatelů, což mu po válce přineslo izolaci ze společenského života. Zemřel v Praze dne 8. 7. 1929.

Tvorba

Fakticky založil českou pozitivistickou historickou školu. Byl významným českým medievalistou. Zabýval se také česko-polskými vztahy. Zajímal se také o Jednotu bratrskou. Zapojoval se do kulturního života. Překládal a také psal básně a fejetony. Velmi dobře přednášel a svým žákům dával kritické přehledy pramenů. Což v té době nebylo běžným jevem. Z širokého okruhu žáků se vytvořila tzv. Gollova škola. Přispěl také do FRB, kde je spoluautorem pátého svazku.

Mezi jeho díla patří:

Chelčický a jednota bratrská v 15. století

Čechy a Prusy ve středověku

Žáci a přátelé

Mezi jeho žáky patřili vynikající čeští historikové a profesori:

Jaroslav Bidlo, Kamil Krofta, Bohumil Navrátil, Václav Novotný, Josef Pekař a Josef Šusta.

K dalšímu čtení

Bláhová, Kateřina: České dějepisectví v dialogu s Evropou 1890-1914. Praha 2009.

Kutnar, František – Marek, Jaroslav: Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví. Od počátku národní kultury až do sklonku třicátých let 20. století. Praha 1997.

Marek, Jaroslav: Jaroslav Goll. Praha 1991.